

مشاهده و بررسی انواع گل آذین محدود در گیاهان

Observation and investigation of limited inflorescences in plants

University of Isfahan
Biological science and technology
Department of plant and animal biology
Botanical laboratory
Farzaneh Forouharfar

گل آذین (Inflorescence)

ترتیب قرار گرفتن گل ها بر روی گیاه را گل آذین یا Inflorescence می نامند. به محور اصلی گل آذین که گل ها بر روی آن قرار دارند، Peduncle گفته می شود که ممکن است براکته هایی برگ مانند داشته باشد. اگر محور زیر گل آذین براکته نداشته باشد یعنی در زیر انشعابات گل آذین براکته موجود نباشد به آن ebractate گفته می شود. به طور کلی بر اساس محل و طرز قرار گرفتن گل ها بر روی محور اصلی دو نوع گل آذین داریم؛ محدود و نامحدود.

گل آذین محدود (Determinate Inflorescence)

انواع گل آذین محدود عبارتند از :

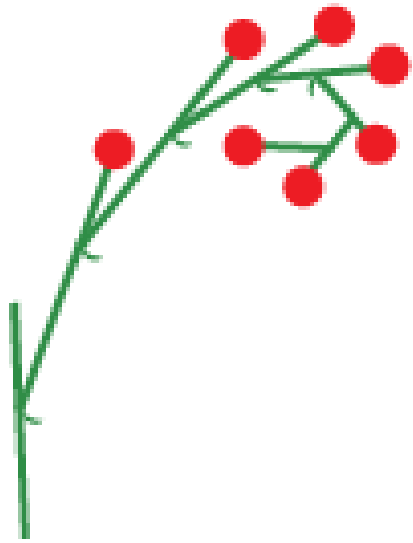
✓ منفرد (Single) :

در انتهای محور اصلی تنها یک گل وجود دارد.

گرزن یک سویه ساده (unipare cyme) یا (Simple Monochasium)

شامل یک peduncle یا دمگل می باشد که یک گل در انتهای آن وجود دارد و یک شاخه یا دمگل جانبی در طرف چپ یا راست خود دارد که دارای گل است. اگر هر دم گلی دارای شاخه جانبی گردد و گل آذین گرزن یک سویه مرکب را به وجود می آورد که ممکن است ۴ تیپ داشته باشد. مارپیچی، بادبزنی، بال ملخی، دم عقربی.

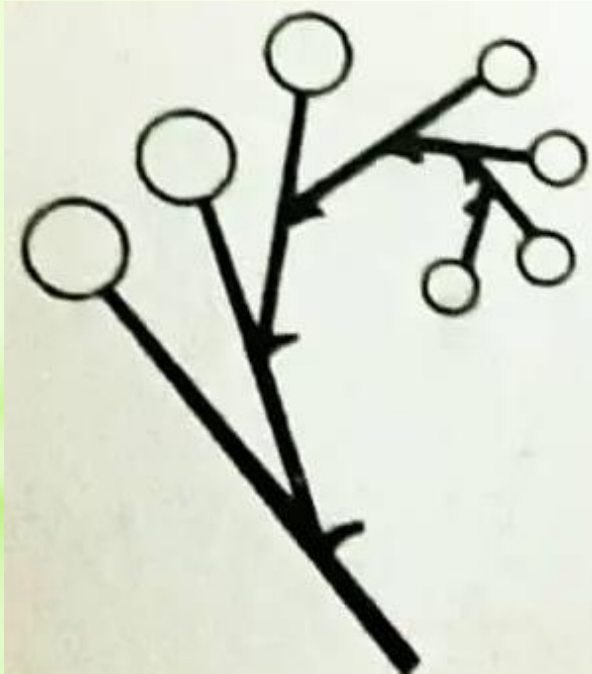
Uniparous Cyme

انواع گرزن یک سویه ساده (cyme unipare)

■ دم عقربی (Drepanium):

در این حالت، گل ها با دم گل هایشان به ترتیب از طرف راست هم یا از طرف چپ نسبت به هم خارج می شوند.

انواع گرزن یک سویه ساده (cyme unipare)

■ بال ملخی (Cincinius):

در آن گل ها به طور متناوب در دو طرف محور گل آذین به نظر می آیند. (تمام گل آذین ها اغلب به طرف پایین می پیچند).

انواع گرزن یک سویه ساده (cyme unipare)

▪ گرزن بادبرنی (Rhipidium):

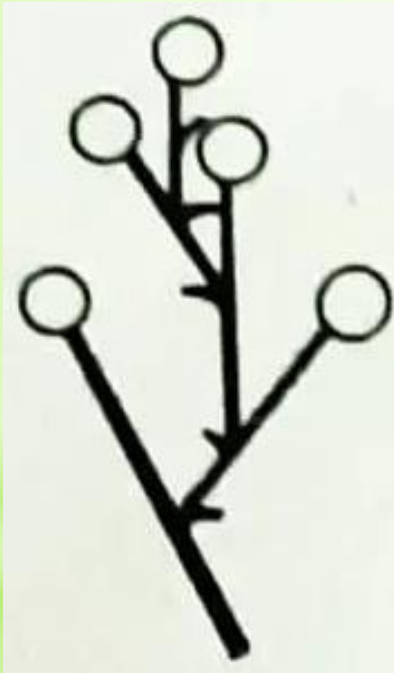
گرزن بادبرنی که گل ها در آن در یک سطح قرار می گیرند و گل آذین شبیه یک بادبزنی در می آید.

انواع گرزن یک سویه ساده (cyme unipare)

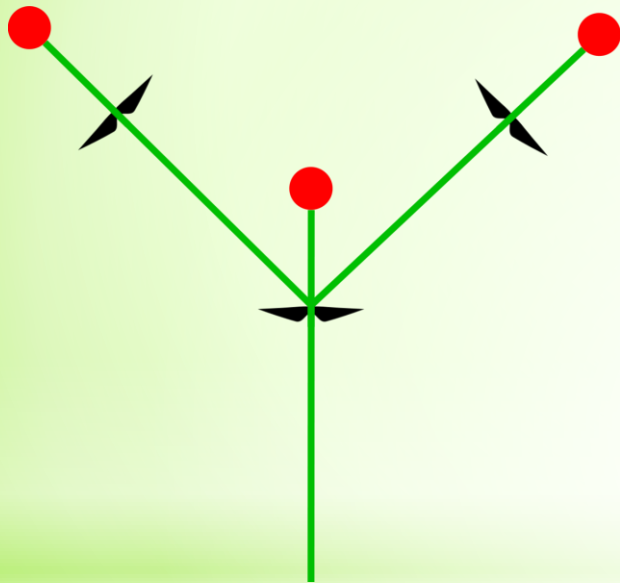
■ گرزن ماریچ (Bostryx):

گل ها به صورت ماریچ روی محور محدودی قرار می گیرند.

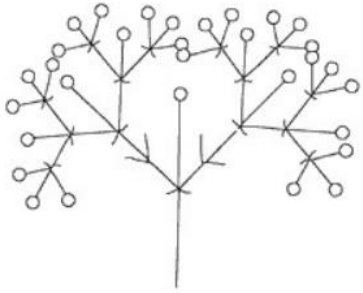
گَرزن دو سویه ساده (Simple Dichasium)

در گَرزن دو سویه ساده در پایین محور اصلی گل پس از یک گلدهی دو دمگل وجود دارد که هر دو همزمان به یک گل ختم می شوند.

گرزن دو سویه مرکب (Compound Dichosium)

در گرزن دو سویه مرکب هر کدام از دمگل ها خود حالت گرزن دو سویه ساده را دارند که در زیر آن دو دمگل تشکیل شده و همزمان به دو گل ختم می شوند.

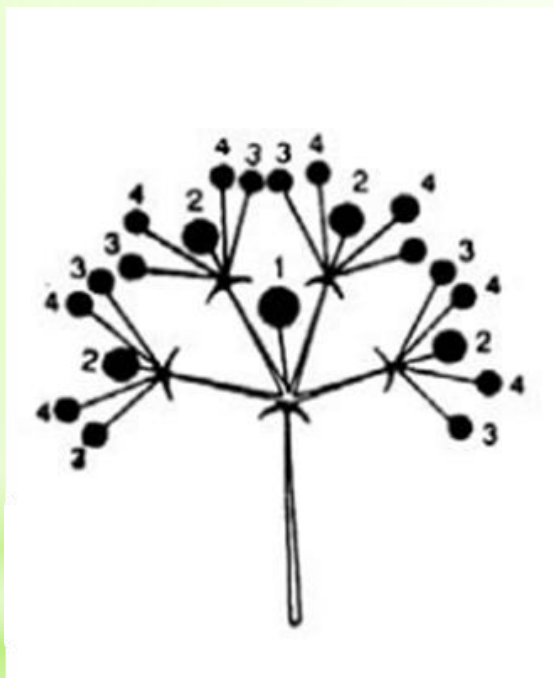

dichasial cyme

گرزن چند سویه مرکب (Multiple Cyme)

در این نوع گل آذین گرزن در زیر گل انتهایی محورهای فرعی به تعداد سه یا چهار یا بیشتر به وجود می آیند که هر کدام به یک گل ختم می شوند.

گلمرول (Glomerule)

از انواع دیگر گرزن یک سويه يا يك جاني است كه در آن محور هاي متوالي گرزن خيلي کوتاه شده و تقريباً ازبين رفته است و چنين به نظر مي آيد كه گل ها در يك سطح اند و در حقيقت گلمرول حالت تراكم يافته گرزن است.

فعالیت

طرح شماتیک هر گل آذین را با ذکر نام علمی به طور واضح رسم کنید.
تعدادی از نمونه های طبیعی را جمع آوری کنید و پس از بررسی دقیق وضعیت
قرارگیری گل بر روی نوع گل بر روی شاخه نوع گل آذین آنها را مشخص کنید.